

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 45.

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrazante se refuză. — Articuli nepublicabili nu se înopiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Nr. 2252 Bis.

Cerculariu

cătră toate oficiile protopresbiterale și parohiale din archidieceșana Transilvaniei.

Domnul ministru reg. ung. de culte și instrucțiune publică în urma unui esmis al ministerului comun ces. și reg. de resbel, prin hîrtia sa din 24 Aprilie 1877 Nr. 10473 a făcut cunoscut modul, ce este de a se urma pentru remunerarea funcțiunilor prestate din partea preoției civile în decursul anului, ostașilor din armata comună ces. și reg., indicând anume, că la finea fie-cărui an se se așternă din partea autorității bisericești conșpecte despre atari funcțiuni, compuse de respectivii preoți și autenticate de către respectivele comande militare locale, pe a căror temei e a se mijloci apoi la locul sau solvioara unor tace stolare corespunzătoare bugetului destinat spre acest scop.

Din incidentul unui cas recent, că adevă un păstor ev. helv. a pretins 6 fl. 10 cr. stolă pentru înmormântarea unui husariu, a aflat cu întru domnul ministru reg. ung. de culte și instrucțiune publică a înnoi cu hîrtia sa din 16 Septembrie 1897 Nr. 51433 acel întimat al seu privitoriu la modul de remunerare a funcțiunilor făcute de preoția civilă în decursul anului la ostașii din armata comună ces. și reg., cu deosebire în locuri de acelea, unde nu se află preoți militari stabili pentru o anumită confesiune.

În urma acestor emise ministeriale preoția noastră din archidieceșă este îndrumată, ca precum până acuma, așa și în viitoriu din datorința patriotică să împlinescă cu toată prevenirea și cu bunăvoință funcțiunile mai sus amintite, precăt acelea nu vor veni în colisiune cu datorințele stolare parohiale; ăra la finea fie-cărui an fie-care preot, care pentru atari servicii prestate s'ar crede îndreptățiți a remunerațiune, se se așternă în consistoriul archidieceșan conșpect despre funcțiunile îndeplinite, autenticate de către comandele militare locale. Consistoriul va așterne apoi la locul cuvenit acele conșpecte, spre considerare între marginile bugetului, ce stă la dispozițiune pentru acest scop.

FOIȚA.

Masa studenților.

— O reprimire asupra anului trecut. — Păreră străinilor despre această instituțiune umană. —

Ne e cunoscută tuturor instituțiunea, numită „Masa studenților” din Sibiu și nu va trebui se treacă mulți ani până când această umană creațiune își va arăta rōdele sale binecuvîntate ca un important factor cultural în viața noastră națională.

A face apreițarea acestei instituțiuni de binefacere și-a rosti cuvinte de laudă pentru întemeitorii ei, îndreptățire mai ales noi avem și e legiōn acel număr cuprins aci sub „noi”, adevă noi cari am fost crescuți la școlă cu desăgi, sub a căror greutate în depărtări considerabile încovoiatus'au umerii părinților nostri iubii!

Fără temă, că voui fi desavuat de cineva, începînd dela cei albiți în plete până la generația mai nouă, cutez se afirm, că în decursul anilor de studiu de multe-ori n' s'a întîmplat să ne gustăm păzitura din Crăciun în Păști, ci de silă bucuros ne mulțămiam divîndă, la prânz și sēra, cu pînea uscată, avînd ăle bune când o puteam pune la dulci cu o bucată de slănină!

Oficiilor protopresbiterale se trimite sub /- acest cerculariu în număr corespunzător, spre a se distribui în câte un esemplariu tuturor oficiilor parohiale.

Sibiu, din ședința senatului bisericesc, ținută la 21 Aprilie, 1898.

Consistoriul archidieceșan.

Dr. H. Pușcariu

archim., vicariu a rchiepiscopesc.

Dr. Elie Cristea,
secretariu.

Ca la noi, nicăiri!

Ne odată avem ocaziune să cetim în foile concetăenilor maghiari, că nu este țēră în Europa, în care se fie admise ȳrganisări pe temelii mai liberale și în care peste tot libertățile cetățenesci se fie mai garantate, ca la noi. Până bine de curēnd chiar și străinătatea era sedusă a crede multe din făloșeniile lor.

Noi însă, cari dîlnic simțim presiunea acestei pretinse liberalități, suntem cei mai competenți a constata că într'adevăr, *ca la noi nicăiri*, dar' acesta o susținem nu în direcție liberală, ci tocmai în înțeles contrar.

Cum — focul — se admiți, că se guvernă după principii moderne acolo, unde nici numele de botez nu țil poți alege după bunul plac, unde părinții copiilor, ce se botēză, sunt adese-ori puși în poziția a asculta imputările matriculanților, că valahisēză numirile de botez atunci, cānd pretind se se inducă în matriculă numele copilului așa, cum sună în graiul poporului.

Chiar Academia maghiară de sciință a elaborat un catalog cu tot felul de numiri de botez, ca se ușureze celor inhamariși la carul șovinismului — maghiarizarea.

Dar nu numai numele de botez, ci nici numele de familie nu-l mai pot suferi, dacă nu sună unguresce. În această direcțiune s'a pornit mai ales în timpul din urmă o gōnă formală cu deosebire în organismul căilor fe-

rate, contra tuturor funcționarilor de origine nemaghiară.

Tōtă lumea a bănuit, că mișcarea acesta este pornită dela loc mai înalt. Deputatul sāsesc Gustav Meltzer a interpelat în această privință pe ministrul ungar de resort. Acesta răspunde ca cu gura altuia, indicānd, că maghiarizarea numelor este o mișcare nu oficială, ci socială. Cu tōte aceste descoperiri ulterioare au dovedit, că în această direcțiune se lucră cu sistem, că din ministeriu și din partea funcționarilor înalți s'a dat ordin pentru maghiarizare.

Subalternii — vedēndu-și poziția amenințată, — se supun forței majore, și fōia oficială dîlnic înșiră lungi liste ale celor ce s'au lăpădat de numele eredit dela părinți.

Dar patrioții noștri nici cu atāta nu-s mulțămiiți, ci pretind mai mult; pretind se se trecă preste tōte marginile fărânci a crutare.

Desconsiderānd trecutul, desconsiderānd temelia, pe care este pusă patria noastră, precum și principiile sātātose ale moralei, cer nici mai mult nici mai puțin, decăt ca tot natul din patrie se accepteze nume maghiar.

În țēra, căreia nemaghiari, ca Eugeniu de Savoia, Oláh Miklós, Corvinii, Zrinyi, etc. iau adus cele mai escelente servicii, se nu se mai suferă pe viitor bărbați cu numiri nemaghiare, — asta-i ne mai aūdit.

În alte țēri esistă legi, cari opresc schimbarea numelor, ca o acțiune nemorală, uritā, ba chiar fraudulōsă.

La noi însă o asemenea immoralitate se propagă oficios.

O nouă dovadă în această direcțiune ne dă Nrul 216 al ȳiarului maghiar „Egyetértés”. Acesta ne descopere în primul seu următoarele:

„Cu cāteva luni înainte de acēsta a chemat la sine ministrul prezident baronul Bánffy pe bărbații fruntași ai presei din capitală și s'a sfătuit cu ei asupra întrebării, cum s'ar putea și cum ar trebui se se dea un avēnt puternic maghiarizării numelor. Multe feluri de idei s'au sulewat acolo (pagubă că nu ni le

spune și nouă. Red.) Multe din ele s'au realizat, pentru că le-au aplicat, multe însă nu s'au pus în practică. Dar acēsta totuși dovedește, că Br. Bánffy a avut și de sigarare și acum priceperea față de acēstă întrebare și de interesele ce se lēgă de ea.

Cu atāt e deci mai de obiecționat, că în interesul întrupării *propriei sale idei* nu aplică mijlocele, ce-i stau la dispozițiune; căci de le-ar aplica, ar produce astfel de efect, care în adevăr ar da mare avēnt maghiarizării numelor asocietății și mai înalte ale societății”. —

Între astfel de împregiurări nu-i deci mirare, că ȳiaristica maghiară devine tot mai îndrāsnețā și necuviinciosă. Dacă organele oficiale nu cunosc marșgini, ce se poți aștepta dela ȳiarele, conduse de ovei, carei tocmai nisuesi-a și cāștiga cōmplăcerea acēlor maghiari? Astfel se esplică purcederea propagării atāt de deschise a celor mai nemorale principii. Într'adevăr nu afli presă, care se se mire de membrii societății mai înalte, pentru-că *țin la numele lor străine*, afirmānd, că nu-i numumitā cu maghiarizarea fie și cu duiumul a numelor oficialilor mai inferiori.

Ba ȳiarul provocat mai sus declară chiar otārēt: *n'are nici un înțeles împregiurarea, că unii se lēgă de numele lor, ca de ȳrecare instituțiune scumpă. Chiar dacă am esamina lucrul din tōte părțile, aflām, că onōre, nimb, reputațiune, vadā, popularitate etc. nu privesc numele, ci individualitatea persoanei și poziția socială. În adevăr legarea morțișā de numele nemaghiar este mai mult, decăt o preocupățiune superstițiosă.*

Mai nelogice afirmațiuni abia se pot desvolta în crerii cuiva. Ele sunt totodată și periculōse, căci dacă nu vei ținea la numele respectabil al familiei, de care te lēgă cele mai sante tradițiuni, care tunci vei mai putea ținea la nimic. Dacă nu va fi sfāt înaintea noastră aceea, ce este mai aprōpe de noi, numele eredit dela părinți și strămoși, atunci ce respect, ce iubire mai putem avea față de alte lucruri mai îndepărtate de noi?

Cu sfirșitul acestui an școlar s'au împlinit trei ani decānd institutul de credit „Albina” din Sibiu, respective actualii ei conducători, au întemeiat „Masa studenților”, schimbānd menu-ul sārăcacios a-lor 50 tineri romāni silitori la studiu și cu conduitā moralā bună, întrun prānz cu mai multe plesse.

Cu îndeplinirea treburilor casnice, supra-vegherea pregătirii māncărilor și a serviri la masă, s'a angajat Dōmna Maria Cosma pe lāngă conlucrarea membrilor Reuniōnei femeilor romāne, dāndu-ne cu o dovadă mai mult despre abnegațiunea și marīmimositatea D-Sale, cānd vorbă este de imbunătățiri.

Masa studenților nu numai că delătură un neajuns de natură fizică, ci ea este și va deveni tot mai mult un puternic stimol pentru tinerii romāni, spre îndeplinirea conșciențōsă a datorinței lor, fāră de care nu pot ajnne la acēstă onorificā masă, și sunt sigur, că atunci cānd numărul studenților *buni* va trece mult preste 50, și numărul „*tacāmurilor*” se va înmulți!

Suntem obicinuiți a ȳce că „*plenus venter non st̄det libenter*”, dar nu mai puțin adevērat e, că nici celui flāmānd nu cartea îi stā în gānd, ci alt-eva! Și masa studenților din Sibiu acest din urmă rēu îl înlăturēază.

Dar această masă influințēză asupra tinerilor, cari beneficiēză de ea, și în privința *culturei sociale*. Scāderile cu cari tinerii noștri vin dela vatra pārintescă, aici se îndreptā mult și în locul lor se împodobesc cu maniere frumōse, cu regule de bunăcuviință, purtare onestă etc. În felul acesta cu încetul se de ai noștri absolvenți de multe școli, „dobā de carte” la o masă ceva mai alt-cum, ca a lor unde māncau pōte toți dintr'un blic, se tot privēscă în jur de sine la vecini, neștiind cāte unul nici cum se prindā lingura, de unde și cum se încēpā.... Tinerii dela masa studenților în astfel de penibilități, nu pot ajunge.

În decursul anului expirat pe lāngă sfaturile binevoitōre și înțelepte date cu diferite ocaziuni, li-sau împārțit tinerilor și *broșuri cuprindānd regule de bunăcuviință*, privitōre la purtare în societate, la masă etc. etc.

Și încă un motiv de prima forță, pentru care nu se pot îndestul felicitā întemeitorii acestei instituțiuni este, că tinerii petrecānd 4—5 ani sub imediată controlā a celor încredințați cu supravegherea, pot fi observări și studiați cu privire la însușirile și inclinările lor, adevă în caracterul lor. Astfel cei încredințați cu supravegherea acestei salutare

instituțiuni vor putē servi cu bune informațiuni, de cari apoi Consistoriile noastre ar trebui se ținā sēmā la conferirea de stipendii pentru tinerii dela școlele academice. Sē va reduce în chipul acesta numărul acēlor tineri, cari usēză de stipendii romānesci, fāră de a corespunde dorințelor fundatorilor și nu vom mai avea trista situațiōnă de a vedea cum tineri romāni stipendisti fac rușine părinților și neamului întreg, după cum s'a întēmplat mai recent la universitatea din Cluș.

Ca masa studenților se producā rezultate positive în direcțiunile arătate, depinde dela zelul și abnegațiunea cu cari conducătorii ei lucrā azi pentru edificarea culturalā moralā a tinerilor beneficianți.

În punctul acesta noi am ști spune multe cuvinte frumōse la adresa actualilor conducători dar se nu ne lāudām noi pe noi, ci se vedem ce ȳce străinii despre ei:

În Programa gimnasiului de stat asupra anului școlar expirat sub titlul „*Deákasktat*” (Masa studenților) cetim:

„Institutul de credit și economii „Albina” din Sibiu a înființat în luna lui Oct. a. 1895 „*masa studenților*” pentru atari 50 stud. de limbă maternă romānă, cari lipsiți de mijloce materiale, frecuentēză cu purtare moralā bună

Cine ați cu ușurătate și cu indiferentism se lapădă de numele seu, pe care membri familiei cu fală și cu cinste l-au purtat mii de ani, acela mâne se pôte și mai ușor lăpăda de tron, de dinastie și de patria sa căci înaintea unui astfel de om nimic nu pôte fi scump. Astfel de ómeni au numai înțere de nimic înaintea ochilor, ér nu idealuri nobile.

N'avem deci cuvinte a desaproba acéstă necualificabilă purcedere a foilor maghiare, cari în timpul din urmă au devenit atât de îndrăsnețe, încât provoca taxative pe X și pe Y. sê și maghiariseze numele, căci maghiarilor au se le mulțămescă poziția și totul, la ce au ajuns.

Așa numita fôie nu se mulțemesce că bôcterii, încălditorii, mașiniștii și preste tot servitorii dela tren își maghiarisează numele, căci aceștia nu repesintă țera în fața străinilor, ci cei mai sus situați, dintre cari provôcă anume se urmeze demoralisătorul obicei pe noul secretariu în ministeriul de comunicațiune *Schimdt* și pe secretariul ministerial *Graenzenstein*, și cere ca guvernul cu ocasiunea denumirilor, avansărilor, distincțiunilor etc. se fie cu considerare la aceea cum sună numele celui distins.

Asta este culmea absurdului. Un om, care a făcut onóre țerei și prin activitatea sa s'a ridicat la o poziție în țără, câștigându-i și merite cu numele, pe care l'a avut, sê nu mai fie suferit cu numele seu vechiu și sê-i pretinđi lăpădarea de el? Noi protestăm energic contra propagării unei astfel de demoralisări, și conjurăm pe toți credincioșii și cetitorii noștri, ca în toate împregiurările se remăe credincioși cinstitului și strămoșescului nume, ce de veacuri l-au purtat familia și toți înaintașii lor!

REVISTĂ EXTERNĂ

Conflict acut anglo-rusesc.

Din London se transmit cu data de 6 Aug. știri fôrte grave: Că între Rusia și Anglia relațiile ar fi ajuns deja la atâta încordare din cauza intereselor lor ce se ciocnesc în Asia-răsăritenă, în China, *incât e témă de izbucnirea unui războiu anglo-rusesc!* Rusia tot mai mult se întinde cu pretenșiunile sale în China în paguba intereselor engleze, și-și zidesce acolo la căi ferate cari sunt pregătiri pentru eventualități. Anglia își vede amenințate interesele și e gata a pune cu orice preț capăt acesteidesvoltări de lucruri!

În London se vorbește despre un mare războiu între aceste puteri, ér' unui pretind a ști, că Rusia își și aranjiază planurile de mobilizare.

și succes bun, școlele medii din loc: gimnasiul sup. de stat, gimnasiul ev. luth. și școla reală superiôră.

„Direcțiunea și corpul profesoral, înțelesul ordinațiunei ministrului r. u. de culte și instrucțiune publică Nr 38802 din 15 Septembrie 1896, și în decursul anului expirat a cercetat acéstă instituțiune fôrte adeseori și a expirat cu tótă ocasiunea ordine, disciplină și curățenie neescepțiabilă!

„Masa studenților stă sub supraveghierea directorului executiv al „Albinei“ Partenie Cosma. Agendele casnice le îndeplinește cu o îngrijire demnă de recunoștință d-na Maria Cosma cu binevoitôrea conlucrare a membrilor reuniunei femeilor române din loc Afacerile medicale le provide Dr Ilie Ben.

„Beneficiul oferit de masa studenților, care constă din un prânz servit într-o localitate corespunzătoare tuturor cerințelor, f-l usază tocmai acei elevi sêraci de ai noștri „cu buze valache“, cari în urma unei întrețineri defectuôse sunt avisați la acéstă.

„Dela gimnasiul de stat în decursul anului școlar 1897/8 au beneficiat 39 elevi în sumă de 2340 fl. v. a.“

Impăratul Germaniei la — Roma

Cu ocasiunea vizitării galeriei din Berlin; unde este espusă și o mare pânză pe sama Palatului Caffarelli din Roma, Impăratul Wilhelm II. oprindu-se înaintea frumôsei lucrări de artă, a spus pictorului autor, care-l însoțea:

„Am de gând să merg însumi la tómnă în Roma să fiu față la inaugurarea salei din ambasada noastră, pe care o va împodobi opera d-tale“.

Vizite de domnitori.

Se susține prin cercurile politice, că regele Greciei va face, după reîntôrcerea din călătoria sa prin Europa, o vizită la Sultanul în Constantinopol. Regele George va călători din Viena prin Belgrad la Constantinopol.

Regele Belgiei însoțit pe primul său ministru, va face în timpul apropiat, o călătorie în Anglia. Unii susțin, că regele voiesce o nouă învoială cu Anglia în privința statului Congo, alții spun, că crearea unei marine de războiu a Belgiei, ar fi îndemnul călătoriei regelui.

Sultanul și principele bulgar.

Sultanul a invitat pe principele bulgar Ferdinand să asiste în 8/20 sept. la festivitățile sfîntirei bisericei bulgare din Constantinopol, dimpreună cu soția și fiul său.

Risum teneatis!..

Sunt adorabili unii dintre politicienii maghiari, sau cari cel puțin ei se cred „politicieni“ și s'au pripășit cumva prin vre-o redacție patriotică. Dar mai ales adorabili sunt acum în sezonul crastaveților, când redactorii mai de frunte sunt duși pe la scâlđi și apoi cei de lângă ușă ajung și ei sê se avênte la scris de prim-artici! Sê veđi apoi „politică înaltă“!

Unul dela kossuthistul „Egyetértés“ ne-a făcut mult haz zilele acestea.

Tăbărênd într'un prim-articlu asupra societății slovace „*Jiviena*“ din T. St.-Mărtin, care și-a ținut de curênd adunarea generală, la care s'a manifestat o frumôsă însuflețire la Slovaci, — profundul scriitor arată, cum așa sub forme culturale se lucrăză în aievea la baterea drumului spre o țință mai îndepărtată politică, se lucrăză la întărirea elementului slav în țară, și prin asta a slavismului în general — și dă zdrăvăn pe guvern pentru că nu știe ori nu are destul curagiu sê „împedee“ acéstă lucrare „periculôsă“ pentru „patrie“.... Ear într'un nemeș avênt, între multe reproșuri, îi aruncă guvernului din Pesta și următorul reproș, de care zgudue-te Europă!

Guvernul maghiar a suferit cu cea mai mare ușurință, ca Orientul întreg sê cadă sub influința puterii rusesce!..

Aceste câteva șire vorbesc destul de elocuent și măgulitor pentru conducătorii de azi, și trebuie sê concedem, că sunt espresiunea experienței adevărate, care nu se pôte interviți.

Un singur fapt mai voesc numai a constata, asupra căruia pôte mulți vor fi nedumeriți, și anume că masa studenților deși creațiune modernă ține sêma și de dispozițiile bisericei noastre creștine, observând cu restricțiunea cuvenită dîlele de post.

Crescuți astfel începênd dela căminul părintesc în spiritul instituțiunilor noastre bisericesci, tinerii noștri vor ști și mai târziu pe la universități respecta acele dispoziții chiar și atunci când s'ar dovedi că sunt numai „obiceiuri“, căci obiceiurile ne-au conservat caracterul nostru individual, și nu vor mai arangia baluri în dîle de post!..

Cei ce au întemeiat și se ostenesce pentru susținerea acestei instituțiuni per eminentiam humane, și-au creat un titlu pentru stima și recunoștința noastră: părinți și fii de o potrivă.

Dutzu.

Pecătosul de guvern unguresc! Apoi sê nu te revolți dară contra lui? Dôr' numai fiindcă el „a suferit“ cu cea mai mare ușurință, s'a întemplat de a cădut tot Orientul (până în Asia și până la marginile pământului) sub influența puterii rusesce, — dar de era el „energic“, cum ar fi fost de pildă kossuthistul dela „Egyetértés“ ca ministru, apoi asta — nu se întâmpla! Ți-o făcea tótă ghem înaintea sa pe Rusia, nu s'o lase sê se întindă atâta!..

Din ROMÂNIA

(Manevrele mari ale armatei române) Sê știe, că în România manevrele nu se fac în dricul verii, când țeranii au mai multă lipsă de brațele muncitôre, ci tómnă mai târziu.

Despre manevrele ce vor avê loc în tómnă asta sê serie, că vor fi cât se pôte de interesante.

La aceste manevre, bataliônele de geniu și pontonieri, vor ridica cetăți uriașe, fortificându-le cu șanțuri și diguri de apărare.

Luptele ce se vor fi în aceste manevre, vor avê însemnătatea adevăratelor campanii de războiu.

Manevrele vor dura aprôpe 30 de dîle și vor fi comandate de toți șefii de corpuri de armată.

Direcția generală a C. F. R. (căile fer. Române) a și primit din partea ministrului de războiu, o adresă pentru a pregăti vagône suficiente la stațiile apropiate de câmpiile unde vor avea loc manevrele.

Manevrele de imbarcare și debarcare de trupe se vor face în prezența M. S. Regelui și a tuturor generalilor.

(80 de negustori bancrutați!) Din orașul Bêrlad vin vești triste, despre decăderea comercială a orașului. „Timpului“ dela 6 Aug. n. i-sê scrie, că vinderile au încetat cu totul în luna acéstă, și 80 de negustori și-au depus bilanțul sau au fost declarați faliti.

Asociațiunea la Băița.

— Adunarea gen. a Despărțământului X. (Brad.) —

Comitetul despărțământului Brad al „Asociațiunii“ convôcă pe Duminecă în 2/14 August c. adunarea anuală a despărțământului la Băița (com. Hunedórei). Publicând mai jos convocarea, nu vom întârzia a îndemna numeroșa noastră preoțime din acele părți, care s'a știut atât de des manifesta ca bună spriginitoare a mișcărilor culturale românesce, — sê de tot spriginul său adunării dela Băița, ca sê reiasă bine și spre onórea românescului ținut, sê nu fim nevoiți a înregistra cumva, succese slabe, ca din alte părți. Etă invitarea comitetului:

Convocare.

Prin acéstă se convôcă adunarea generală a Despărțământului X. Brad al Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român, pe Duminecă 2 (14) August, în Băița (lângă Deva).

La acéstă adunare sunt pottiți a participa membrii, precum și toți binevoitorii și sprijinitorii acestei instituții culturale.

Obiecte: 1) Deschiderea adunării la 10¹ ore a. m. în biserica gr.-or. din Băița. 2) Raportul comitetului despre activitatea sa în anul 1897/8 și despre starea despărțământului. 3) Alegerea unei comisiuni pentru censurarea raportului. 4) Inscrierea de membri noi și încassarea tacselor dela membrii vechi și noi. 5) Cetirea disertațiunilor, cari sunt a-se insiona cu 2 dîle mai înainte la directorul despărțământului. 6) Raportul comisiunii pentru censurarea raportului comitetului. 7) Alegerea alor 2 delegați pentru adunarea generală a Asociațiunii din acest an, convocată la Beiuș. 8) Designarea locului pentru adunarea generală viitoare. 9) Alte afaceri, cari cad în sfera de competență a adunării. 10) Constituirea despărțământului pe un period de 3 ani. 11) Dispozițiuni pentru verificarea protocolului. 12) Închiderea adunării.

Din ședința comitetului, ținută în Brad, la 12/24 Iuliu 1898.

V. Damian,
președinte.

Dr. I. Radu,
notar.

Cartea dlui Angelo de Gubernatis

apreciată de domnul V. A. Urechidă.

Se știe, că Conte Angelo de Gubernatis a scos de curênd o voluminôsă lucrare de sub tipar sub titlul „La Roumanie et les Roumains“, ca studiu politic și social asupra Românilor, atât din România cât și din atară de Regat.

Contele de Gubernatis a umblat anume printre Români de și-a cules informații. A și scris o carte relativ bine informată din tôte punctele de vedere. S'au strecurat însă, firește, și greșeli ici-colea.

DI V. A. Urechidă făcênd o dare de samă în mai mulți numeri ai „Drapelului“ din București, asupra cărții, arată părțile corecte și greșeliile ei, și ne spune de încheiere următoarele despre carte:

Cu multă căldură arată întrênsa dl de Gubernatis mișcarea noastră patriotică și o apără chiar, îngăduind guvernelor noastre sê fie ele mai rezervate decât Liga și tinerimea patriotică.

În definitiv cartea Contelui de Gubernatis este una din cele mai bune și mai bine informate și mai simpatice pentru România și pentru întreaga națiune română. La o a doua edițiune îndreptându-se erorile alunece din cauza informatorilor necredincioși, „La Roumanie et les Romaine“ va remăne cea mai bună carte despre noi.

Să mulțumim dar din nou ilustrului filo-român, și sê-l asigurăm, că numele lui va remăne venerat și iubit de tótă națiunea română.

Noutăți.

Monarchul la Buziaș După cele mai noué dispoziții Maj. Sa Monarchul, pentru a lua parte la manevrele mari din anul acesta va sosi în 2 Septembrie la Buziaș, unde va remăne până în 7 a aceleiași luni. În Buziaș, M. S. va fi întâmpinat de cătră autoritățile comitatense în frunte cu comitele. Alte onoruri nici în Buziaș nici în gările celelalte nu i-se vor face. În Buziaș se vor ridica arcuri triumfale, dintre cari unul în preajma bisericei românesce.

Regina României pentru Dr. Kremnitz.

E cunoscut rolul însemnat, ce l'a avut Dr-ul Kremnitz în îngrijirea medicală dată Principelui Ferdinand când cu grava sa bôlă din anul trecut. Drul Kremnitz a murit repentin cătră sfîrșitul bôlei Principelui. Văduva adănc isbită de mórtea doctorului, și-a aflat atunci cea mai alinătoare mângăiere în însăși Regina Elisabeta, care mult a cercat sê-i ușureze durerea pentru pierderea eminentului său soț. Iar acum când în 3 Aug. s'a împlinit un an dela mórtea lui, Regina Elisabeta s'a arêtat de nou fôrte gingașe față de memoria drului Kremnitz și mângăitoare pentru familia lui, depunênd din partea sa o splendidă corônă pe mormêntul dela Sinaia alui Dr. Kremnitz.

Cum a fost cercetate școlele din Brașov.

Din datele statistice școlare ale anului trecut mai amintim următoarele: Imatruculați au fost cu totul la școlele centrale (gimnasii reale, comerciale, primare, școla de repetițiune) 1386 școlari, din ceea ce rezultă un plus de 26 școlari față de anul 1896—7, ér față de anul 1895—96 o creștere de 131 școlari. La gimnasiu și școlele reale au obținut calculul general „fôrte bine“ 93 școlari, „bine“ 107, „suficient“ 114, „nesuficient“ din un obiect 63, „nesuficient“ din 2 obiecte 19, din mai multe 40. Moralitatea o au „bună“ 358 școlari, „corespunzătoare“ 77, „nu de tot corespunzătoare“ numai unul, ér rea nici unul. La aceleiași școle medii (gimnasiu și reale) au fost 118 gr. or. 11 gr. cat., 3 de legea mosaică; ér după naționalitate: 132 Români și 3 Slovaci.

Grindină nemai pomenită. Lui „Egy“. i-se serie din comuna Covasna, că în 3 Aug. pe la amez, o grindină nemai pomenită a nimicit cu totul hotarul alor patru comune de acolo: Pake, Kôrös, Covasna și Páva. Grindina în mărimea ouălor de găină, a cădut în mēsură atât de mare, că în curți, pe uliți, prin grădini și pe câmp era în gro-

sime de jumătate metru, și a stat peste 2 ore după trecerea furtunei, până s'a topit! În comuna Pake 25 de case au căzut în ruină sub greutatea frutunei și a grindinei, așa și prin celelalte sate. Natural pe câmp nu mai e nimic din totă natura!

Cardinalul Sembratovits din Lamberg, despre care spuneau în numărul trecut că e greu bolnav, — a murit în 5 Aug.

Sporirea armatei se contemplează iarăși. Să vor înmulți regimentele de infanterie, să vor schimba puștile și tunurile, cu altele de calibru mai mic. Reformele vor provoca nouă spese mari.

Portretul Regelui Carol, batjocorit de Unguri. Doi oșpeti din România, aflători la băile de Vâlcele (Előpatak), arată în „Gaz. Trans.”, batjocura ce niște descerești de Unguri de acolo au săvârșit în noaptea de 31 Iuliu: *au luat și au rupt în bucăți tabloul Regelui Carol, iar rama au aruncat-o pe apă.* Cazul a produs mare indignare mai ales între oșpetii români, numeroși, ai băilor.

Emigrări. Numărul emigraților din nordul Ungariei se sporesce necontenit. Dovadă eclatantă e, că anul trecut — după constatările oficiului postal din Cașovia, cu totul 5.4 milioane franci s'au trimis de către emigrații din America, în comitatele nordice. În prima jumătate a anului curent numai în comitatul Sepeș s'au dat 1100 pasapoarte emigraților la America.

Iesuiții exchiși din America. Ziurului „Corriere” din Roma, i-s'e telegrafiază din Washington, că congresul american a decis exchiderea ordului Iesuiților de pe pământul american.

Miscarea culturală între Slovaci. Muzeul slovac din T. St. Martin și Reuniunea slovacă de femei de acolo, cu numele „Jiviena”, au hotărât în adunarea dela 1. August cu mare însufiețire, deschiderea unei școli superioare de fete, sub patronajul Reuniunii. S'a ales o deputație să rōge pe ministru pentru concesiune.

Foile ungurești din Pesta însă, cu „Egyetértés” în frunte, agită în chip scandalos contra planului și își arată „speranța”, că ministrul nu va îngădui deschiderea școlii, pentru-că, zice, e „superfluă” și în fruntea ei vor sta agitatori periculoși, ca dnela cunoscuților Mateiu Dula, Hurban Vajanski și altele. Urit lucru, când și contra astor-fel de așezăminte pur culturale, o presă ce se socotește pe sine de „a 6-a putere în stat”, agită cu patimă.

Pungașul Krivány — sinucis? Faimosul Krivány Iános, eroul panamei mari dela Arad, spun foile că s'ar fi sinucis. Sciirea e luată din fōia dela Stockholm „Stocholms Tidningen”, care scrie că în 28 Iuliu nōp-tea un domn, care după toate semnele n'a putut fi altul decât curentatul Krivány, a sărit în mare de pe vaporul Themis.

Sciirea așteptă confirmare.

Căi ferate în Sălăgiu. Ministrul de comerț și-a dat învoială pentru construirea unei linii ferate între Jibou și Baia mare, și a alteia între Șilimeghiu și Cehul-Sălăgiului. Pe linia primă se vor edifica șapte stațiuni, pe a doua două.

„Tribuna Poporului” are nou proces, altreilea, pentru un articol: „Hoții domnești” în care critica potopul de defraudări din țeră.

Avis literar, pentru d-nii învățători! „Almanachul învățătorilor români” ce va apăre cu începerea anului școlar viitoriu (1898/9), va cuprinde în sine și un conspect asupra „învățătorilor ca autori”.

În lipsa de adrese esacte și dorind să evit atare omitere, vin prin această a ruga pre toți D-nii colegi învățători, ca foști, sau și de prezent redactori la vre-o fōie ori autori a vreunui op tipărit, să binevoască a-mi trimite, pe lângă datele de adresă și un conspect asupra cărților de ori și esoiu, dar edate, mai bine însă, a mi trimite cât mai îngrab și câte un exemplar din acelea opuri, ca astfel se le pot espune între înserate, făcându-le cunoscute abonenților Almanachului. — Reclama-mont. (Resicabánya) în Iuliu 1898. Iosif Velcean, inv.

Pelagra. Eruditul profesor dela facultatea de medicină din Cluș Genersich G. pentru studiarea pelagrei a cutrierat ținuturile din jurul Clușului, unde această bōlă bāntuie mai simțitor. Genersich a constatat, că pelagra și-a secerat și continuă ași seceră victimele în deosebi dintre copii. Părerea lui e, că bōla s'ar pute curma prin îmbunătățirea mijloacelor de nutrețiment, căci în ținuturile Clușului domnesce o mizerie colosală.

Regimentul de Slovaci ungari în America. Un caracteristic semn al vremilor e și vestea, ce foile ungurești o publică, trimisă lor din Homonai. Nainte de asta eu vre o 2 luni, spune stirea, o sută de bărbați, au plecat din partea de sus a Zem-plém-ului, în America, spre a-și câștiga într-un chip de tot neobicinuit pânea de tōte zilele. Au sosit de acolo și de acolo trimite acasă scrisori, în care spune, că au intrat toți ca soldați la Americani. Un întreg regiment au format, și întreg regimentul e compus numai din emigrați din Ungaria. Chiar și partea mare a ofițerilor lor sunt din Ungaria. Le merge bine, spun, fac exerciții și au câte doi dolari la zi, din care au să trăească. Ies așa de bine la cale, cât toți trimit acasă sume frumusele din ce cruță din plățile lor.

Din Paris la Vărășdia — pe biciclu. În 3 Aug. a sosit din Paris la Vărășdia (în Bănat) Michel Clemenceau, fiul renumitului deputat francez Clemenceau. Calea colosală a făcut-o cu biciclu, plecând din Paris în 7. Iulie n, și a sosit deplin sănătos. Din Vărășdia va merge la Zagrab, ear de acolo la Fiume, Venetia, apoi peste Riveria Lyon se va întorce la Paris.

Răsboiul Americano-Spaniol.

Din Madrid se vestesc cu data de 7 August:

Consiliul de miniștri a aprobat răspunsul ce se se dee, în linii generale, Statelor Unite, privitor la încheierea păcii. Sagasta, ministrul-președinte raportând Reginei regente despre decisiul consiliului de miniștri, Regina a aprobat dorințele.

Spania hotărăște sfârșirea imediată a ostilităților, atât pentru starea financiară grea, cât și pentru starea deplorabilă a trupelor ei în acele insule: *Ați pe Creta zac 8000 de soldați Spanioli, bolnavi de friguri galbene și de alte multe bōle contrase din lipsa cea mare ce duc în tōte.*

„Postul virtute?”
„Petrecerea păcat?”
— Răspuns la o broșură. —
(Urmare.)

În vederea celor zise afirm, că poporul român, decum decât ar abandona postul, dară nici acuma, că din când în când postese și așa vrând nevrând cruță carnea și slănină, nu pōte mânca când e vreme de dulce vegetabilile totdeauna cu carne sau cu slănină, — precum nu pot nici popōrele conlocuitoare nepostitoare. În genere vorbind, și Sasul și Șvabul și Ungurul și Sēcuiul și Ceangăul, mănă mai mult prăjit cu unsōre, întocmai ca Românul în dulce, decât — carne și slănină.

Am scris acestea ca unu care, nu din cetite și auzite cunosc modul de traiu al clasei muncitoare de pământ, ci din pracsă și experiență.

Abandonarea postului ar avē loc decât s'ar arēta nu numai aceea, că vegetabilile sunt mai bune cu carne decât fără carne, — ci decât s'ar arēta și mijlocele, prin cari în genere toți ōmenii și în deosebi Românii muncitori de pământ, la cari trebuie să gândim când vorbim de dulce și de post de ōrece ei reprezintă în prima linie națiunea — ar putea face rost de amănca vegetabilile totdeauna cu carne sau cu slănină! Dl Alexandru de Vajda-Voevod nu a arētat și atari mijloce, și așa dară noi se ne ținem numai și mai departe de post!

Chiar a șa de rău se fie postul, precum dl Vajda-Voevod vrea să-l presinte, și încă mare stricăciune nu ne face, fiind-că cea mai mare parte a lui cade în vreme de iarnă, înainte de Crăciun cu 6 și înainte de Paști cu 7 săptămâni. — Chiar făcându-se ce eu însuși admit, stricăciune, aceea e recompensată prin potențarea bucuriei la praznicele în onōrea cărora postim prin cruțarea carnei, slăninei, untului și brânzei pen-

tru timpul, în care trebuie să împlinim lucruri economice mai grele, și în fine prin variațiunea în mâncări, mai ales în săptămânile de preste an.

Dl Vajda-Voevod dīce că e sigur, că „a convins” pe Dōmna Maria P. Cosma, că postul e o „pedecă” nespus de mare în calea „desvoltării neamului” nostru; dīce mai departe însuși despre Domnia Sa că e „franc”.

Sunt și eu franc, și franc o spun, că pe mine nu m'a convins! O spun acesta chiar eu risicod de a fi privit din partea dlui Vajda-Voevod de „ignorant” ori „stupid” și prin urmare „lipsit de cunoștințe fiziologice și psihologice”, ori nevrednic de a fi luat în socotință ca un combatant de dai Dōmne...
(Va urma.)

Dela școla Asociațiunii

(Încheiere.)

Taxe pentru instrucțiunea în fortepiano sunt de 2 categorii:

a) dacă o elevă voește să iee ōrele singure, se compută la 2 ōre pe săptămână taxa de 9 fl.²) pe lună; dacă 2 eleve împreună iau instrucțiune în aceeași ōră, taxa se compută la 2 ōre pe săptămână cu 4 fl. 50 cr.²) de elevă; sau

b) dacă o elevă voește să iee ōrele singură, se cnpuță la 2 ōre pe săptămână taxa de 6 fl.²) pe lună; dacă se întrunesc 2 eleve în aceeași ōră, taxa se compută la 5 ōre pe săptămână cu 3 fl.²) pe lună de elevă.
²) Din care sumă 1 fl. se contēză pe nlnă institutului pentru susținerea fortepianelor în stare bună.

Instrucțiunea din limba franceză, câte 2 ōre pe săptămână, se compută pe lună cu 1 fl. de elevă.

Tōte taxele se plătesc direcțiunii școlare. Edificiul internatului este situat în mijlocul unei grădini frumoșe, în nemijlocită apropiere de parcul orașului, și e provēdut cu apeduct, baie, lumină electrică, etc. încât ofere cele mai bune condiții igienice.

Elevele din internat, afară de școlă, au în fie-care și anumite ōre de conversațiune în limba franceză, maghiară și germană, după trebuință. Pe lângă aceea ele se prepară și învață lecțiunile sub conducerea și cu ajutorul directōrei, al profesōrelor și guvernantelor.

Elevele, cari voiesc să fie primite în internat, mai au să aducă cu sine: o saltea, un covorel la pat, 2 perini, 4 fețe de perini, o plapomă sau țol de coperit, 4 ciarșafuri (lințoluri, lepedee), 9 ștergare, 6 servete, apoi perie de dinți, săpun și 2 pepteni, cari tōte rămân proprietatea elevei. Afară de acestea schimburi de trup sau albiturile, câte 1/2 duzină din fie-care, ciorapi și fuste de colōre închisă și batiste (marāmi) câte 1 duzină, 1 parapleu (cort) și încălțăminte trebuincioasă. Cât pentru toalete nouē, părinții și tutorii sunt sfătuiți a nu face de acestea pentru copilele lor, căci pentru a obține o uniformitate în îmbrăcăminte pentru tōte interele, acele toalete se fac aici cu prețuri moderate prin îngrijirea direcțiunii internatului. Strîns de uniformă se țin: o haină, 2 șurțe în forma unei haine, o pălărie de iarnă și una de vară, cari necondiționat au să se facă aici și cari preste tot vor costa cam 16—22 fl. v. a.

Dela direcțiunea școliei se pōte primi prin postă: „Statutul de ōrganizare” și „Regulamentul intern” al școliei, „Regulamentul pentru cursul complementar”, „Planul de învățământ” și „Regutamentul ministerial pentru examenele publice, private, supletorii și de emendare”, a 10 cr. exemplarul. Dela direcțiune se pōte primi pentru 1 fl. și „Monografia” școliei, în care pe lângă istoricul institutului, se află descrier edificiul școliei și al internatului în tōte amănuntele.

Diracțiunea școliei civile de fete a Asociațiunii.

Sibiiu, 25 Iuliu 1898 n.

Elena Petrașcu m. p., Dr. V. Bologa m. p.,
directōra internatului. directorul școliei.

Raportul general

al comitetului societății de lectură „Andrei Șaguna” cu finea anului 1897/98.

Ajunși la sfârșitul anului, venim a ne da semă despre rezultatele intelectuale și materiale ale Societății Andrei Șaguna.

Omul dela natură e o ființă socială. Acestă însușire a sa îl îndemnă a intra în societate cu semenii săi, ca împreună să se încerce a-și împlini chemarea aici în lumea această. Altfel nici că să poată. Un om, care ar trăi și esista numai ca individ singuratic în lume, n'ar putea esecia nici un fel de virtute. Omul numai atunci pōte dovedi înalta sa valōre morală, când esistă ca ființă socială, în această calitate el are varii datorități de împlinit; el pōte să lucreze pentru binele comuni; ba ce e mai mult se pōte chiar jertfi pentru binele altora.

E fapt incontestabil, că tot ce esistă în om mai nobil și mai sfânt nu se pōte desvolta prin altceva decât numai prin raporturi sociale — prin urmare spiritul asocierii e unica origine naturală a virtuții.

De acestea idei frumoșe și principii nobile au fost conduși autecesorii noștri, când au pus basă solidă acestei Societăți, ce pōrtă numele marelui arhieru „Andrei Șaguna”.

Din începuturi modeste, societatea de lectură „Andrei Șaguna” prin stăruință a luat un avânt tot mai mare, ocupându-se în ședințele sale private cu cestiuni tot mai momentuoșe numai și numai pentru edificarea culturală a membrilor ei în viitor, ăr în ședințele sale publice dând dovadă publicului mai mare și mai inteligent, de direcțiunea, în care lucrează ea.

Intrucât am lucrat și ne-am împlinit datorința în anul acesta — lucrul acesta nu-l putem judeca. Căci greu este a pronunța o judecată cu desăvârșire obiectivă, și mai cu samă o judecată asupra faptelor proprii.

Vom prezenta deci în celea următoare oglinda a activității noastre desvoltată în anul acesta, ca cei chemați să ne judece dacă am progresat sau regresat.

Spre scopul acesta am împărțit întreg raportul nostru în III părți și adevă; în partea I vom vorbi despre activitatea societății în anul expirat; — în partea a II despre starea averii societății cu finea anului și, în fine, partea III va fi numai un supliment la punctele precedente.

Partea I

1 Despre activitatea societății

a). În general.

Societatea de lectură „Andrei Șaguna” s'a ținut ședința sa de constituire sub presiul Dlui director seminarial Dr R. Roșca, la 15 Sept. 1897, constituindu-se în modul următor:

Președinte. Dr. Ioan Stroia, prof. sem.
Vice-președinte: Lazar Tritean, cl. a. III.
a) ofițieri. Not. soc: Ilie Hociotă, cl. a. II.
Archiv. și Not. al coresp: Em. Pop. cl. c. III.
Cassariu: Nicolau Șandru, cl. a. I.
Controlor: Vasile Giurgiu, „ „ III.
Redactor: Șaban Cerbu „ „ II.
Bibliotecar: Ioan Mateiu „ „ II.
Vice-bibliot: Nicolau Garoiu, ped. a. I.

b). membrii în comisia literară:
Ioan D. Șortan, cl. a. III.
Terențiu Popovici „ „ II.
Georgiu Perian „ „ II.
Mihail Ganea „ „ I.
Cornel Popescu „ „ I.
Constantin Flămând, cl. a. I.
Ioan Borșan, ped. a. III.
Eugen Popescu „ „ II.

Constituită astfel societatea s'a pertractat agendele sale în 21 ședințe, dintre cari 11 ordinare și 10 extraordinare. Din aceste 19 s'au ținut sub presiul ordinat al Dlui prof. sem. Dr. Ioan Stroia; ăr 2 sub al vicepreședintelui Lazar Tritean. Pe lângă acestea societatea a mai ținut și două ședințe festive, și adeva una în presara și la marelui arhieru Andrei Șaguna, ăr a două dela incidentul aniversarului al XXV-lea dela mōrtea nemuritorului arhieru și metropolit Andrei Șaguna, cu un rezultat moral și material deplin îmbucurtor.
(Va urma.)

Dela „Reuniunea femeilor române din Sibiiu”

Mulțămită publică.

Împlinindu-ne o plăcută datorință aducem la cunoștință publică, că la inițiativa și stăruința domnului Nicolau Hențiu, notar comunal în Sălăște, Românele din Sălăște: M. Moisin, E. Peligrad, A. Moisin, M. Goșia, A. Răuciu, A. Stefea, C. Hociotă, A. Berdan, A. Tulea, A. Arsenie, E. Gherman și V. Hasigan, au lucrat pe o bucată de pânză 22 modele de broderie: chindisitură românească, în cari se reprezintă cele mai frumoșe specii din frumosul port seliștenesc și apoi aceasta pânză cu modeluri o au donat „Reuniunii femeilor române din Sibiiu”.

Precum la alte asemenea ocațiuni ocaziuni așa și acum ne permitem a accentua deosebita însemnătate, care o au astfel de colecțiuni pentru păstrarea originalității portului românesc, iară inițiatorului, respective colectantului și zelōselor Române donătoare, le exprimăm în numele reuniunii noastre cea mai sinceră mulțumită.

Biurul reuniunii femeilor române din Sibiiu. —

Sibiiu la 5. August n. 1898. —
Maria Cosma Dr. N. Vecerdea
presidentă secretar

ad. Nr. 369/1898.

[132] 1—3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor învățătoresci dela școlile confesionale din comunele mai jos însemnate din protopresbiteratul Seliștei se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în ziarul „Telegraful Român“.

1. Mag, cu salar anual de 300 fl., anume 200 din alodiul comunal, 60 fl. ajutoriu dela stat, un pământ în mărime de 5 jugere arădat cu 40 fl., cuartir în natură.

2. Săcel, cu salar anual de 300 fl. v. a., cuartir și lemnele trebuincioase, grădină de sămănat.

3. Topârcea, cu salar anual de 300 fl. v. a. din cassa bisericeii, cuartir în bani 20 fl. v. a. și un agru de 1 juger în folosință.

Cei ce doresc a reflecta la vreunul din aceste posturi, au ași așterne cererile de concurs în termenul fixat subsemnatului oficiu protopresbiter.

Dela concurenți se cere a se prezenta în o Duminecă ori sâmbătoare la biserică pentru a-și arăta desteritatea în cântări.

În conțelegere cu comitetele respective.

Seliște, în 20 Iuliu 1898.

Oficiul protopresbiter al greco-oriental al Seliștei.

Petru Juga,
adm. protopresb.

Nr. 168/898.

[135] 1—3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor de învățătoriu vacante din comunele de mai jos din protopresbiteratul Albe-Iulia se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Tel. Rom.“ și anume:

1. Valea-Geogelului un post de învățătoriu cu salar anual de 300 fl. din repartitie dela popor, cuartir și lemne.

2. Măgina, un post de învățător cu salar anual de 300 fl. din repartitie dela popor, cuartir și lemne.

3. Gârbova-de-sus un post de învățătoriu cu salar anual de 300 fl., cuartir și lemne.

4. Bucerdea-vinosa, un post de învățătoriu cu salar anual de 300 fl. cuartir și lemne.

5. Limba, un post de învățătoriu cu salar anual de 300 fl. și anume: Din ajutoriu de stat 222 fl., din repartitie dela popor 78 floreni, cuartir și lemne.

6. Inuri, on post de învățătoriu cu salar anual de 300 fl., cuartir și lemne.

7. Ampoița, un post de învățătoriu cu salar anual de 300 fl. cuartir și lemne.

Doritorii de a ocupa unul din aceste posturi, sunt poftiți a se prezenta în vreo Duminecă sau sâmbătoare la serviciul divin în biserică, spre a-și arăta desteritatea lor în cântările bisericesci și a se face cunoscuți poporului.

Cererile concursuale instruite în sensul legilor în vigoare, se vor așterne subsemnatului oficiu protopresbiter al în termenul dat.

Alba-Iulia, 16 Iuliu 1898.

Oficiul protopresbiter al gr-ort. al Albe-Iulia, în conțelegere cu respectivele comitete par.

Florian Rusan,
adm. protopresb.

Ad. Nr. 278/898.

[133] 1—3

prot.

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci dela școlile elementare din comunele mai jos însemnate din protopresbiteratul Făgărașului se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“ și anume:

1. Berivoi-mici, cu salar anual de 300 fl. v. a., cuartir și lemne de foc.

2. Comana-inferioară, cu salar anual de 300 fl. v. a., cuartir și lemne de foc.

3. Cuciulata, postul secundariu cu salar anual de 300 floreni, cuartir și lemne.

4. Dridif, cu salar anual de 300 fl. v. a. cuartir și lemne.

5. Galați, cu salar anual de 300 fl., cuartir și lemne.

6. Grid, cu salar anual de 300 fl., cuartir și lemne.

7. Herseni, cu salar anual de 300 fl. v. a. cuartir și lemne.

8. Hurez, cu salar anual de 300 fl. v. a. cuartir și lemne.

9. Ludișor, cu salar anual de 300 fl. cuartir și lemne.

10. Luția, cu salar anual de 300 fl. cuartir și lemne.

11. Mandra, postul secundariu cu salar anual de 300 fl. v. a. cuartir și lemne.

12. Păreș, cu salar anual de 300 fl. v. a. cuartir și lemne.

13. Riușor, cu salar anual de 300 fl. cuartir și lemne.

14. Rucăr, cu salar anual de 300 fl. cuartir și lemne.

15. Sâmbăta-inf., cu salar anual de 300 fl. v. a. cuartir și lemne.

16. Sâmbăta-sup.-răs. cu salar anual de 300 fl. cuartir și lemne.

17. Șercăița, cu salar anual de 300 fl. v. a. cuartir și lemne.

18. Șinca-nouă, cu salar anual de 300 fl. v. a. cuartir și lemne.

19. Toderița, postul secundariu cu salar anual de 300 floreni v. a. cuartir și lemne.

Doritorii de a ocupa vre-unul din aceste posturi au ași așterne suplicile lor instruite conform normelor din vigoare oficiului protopresbiter al subsemnat în termenul sus indicat.

Făgăraș, 18 Iuliu 1898.

Oficiul protopresbiter al greco-oriental al Făgărașului, în conțelegere cu comitetele par. resp.

Iuliu Dan,
protopop.

Nr. 333/898.

[136] 1—3

CONCURS

Pentru ocuparea posturilor vacante învățătoresci dela școlile din comunele mai jos însemnate, protopresbiteratul Cohalmului, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în fôia „Tel. Rom.“

1. Draos, un post de învățătoriu cu salar anual de 300 fl., parte dela popor, parte din lada bisericeii, cuartir în edificiul școlii, folosirea grădinei școlii și lemne de foc.

2. Crihalma, un post de învățătoriu cu salar anual de 300 fl., prin repartitie dela popor în 4 rate, cuartir liber în edificiul cel nou al școlii, lemnele necesare pentru foc și din grădina de școlă a 1/4 parte pentru legumi.

Doritorii de a ocupa vre-unul din aceste posturi, au ași așterne cererile concursuale instruite conform normelor în vigoare în termenul de mai sus, subsemnatului oficiu protopresbiter.

Dela concurenți se așteaptă, a se prezenta în vreo Duminecă sau sâmbătoare la biserică în respectiva comună, pentru a fi cunoscuți personal poporului.

Cohalm, 22 Iuliu, 1898.

Oficiul protopresbiter al gr-ort. al Cohalmului, în conțelegere cu respectivele comitete par.

Nicolau D. Mircea,
prot.

Nr. 494—1898.

[134] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor de învățătoriu din vacantele comune bisericesci mai jos însemnate, în protopresbiteratul Târnavei, se escrie concurs cu termen de 30 zile, dela prima publicare în „Telegraful Român“ și anume:

1. Boian, salar anual 300 fl. v. a. în bani solviți în rate trei-lunare an-

ticipative, cuartir, lemne de foc și grădină de legumi.

2. Bobohalma, salar anual 300 fl. v. a. și cuartir.

3. Cetatea de baltă, salar anual 300 fl. v. a. în bani, solviți în patru rate, cuartir, lemne de foc și grădină de lângă școlă.

4. Chesler, salar anual 300 fl. v. a. și cuartir; acest post este împreunat cu cantonatul.

5. Crăciunel, salar anual 300 fl. v. a. și cuartir.

6. Fărău, salar anual 300 fl. v. a. cuartir și grădină de legumi.

7. Heria, salar anual 300 fl. și cuartir,

8. Sălcud, salar anual 300 fl. v. a. și cuartir.

9. Sâmbenedic, salar anual 300 fl. v. a. și cuartir.

10. Șilea-magiară, salar anual 300 fl. și cuartir.

Doritorii de a ocupa vre — unul din aceste posturi, vor avea a-și așterne petițiunile instruite conform legilor în vigoare subsemnatului oficiu protopresbiter al Cetatea de baltă (u. p. Küküllővár) până la termenul fixat.

Cetatea de baltă 16 Iuliu 1898

Oficiul protopresbiter al gr. ort. al tractului Târnavei.

Nicolae Todoran
protopresbiter.

Nr. 350/898

[131] 1—3

CONCURS.

Pentru întregirea postului învățătoresc la școlă populară gr. or. rom din Batiz, protopresbiteratul Devei se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în fôia oficiosa „Telegraful Român“

Salar anual 300 fl. din repartitie, cuartir în edificiul școlii, grădină, două orgii de lemne, din care se va încălzi și școlă.

Alegândul învățător va avea a presta un an de probă și numai după aceea se va întări eventual; va ținea prelegeri cu elevii de repetitie și va purta serviciile bisericesci — strana.

Reflectanții la acest post au să-și aștearnă suplicile lor de concurs instruite în sensul legilor în vigoare subsemnatului oficiu protopresbiter al în termenul desehis și eventual a se prezenta în termenul sus amintit la Sta biserică, spre a-și arăta desteritatea în cele rituali.

Deva 21 Iuliu, 1898.

Comitetul parochial în conțelegere cu oficiul protopresbiter al gr. or. rom. al Devei.

George Romanul
protopresbiter.

[123] 3—3

Concurs.

Pentru întregirea a trei posturi învățătoresci dela școlă populară gr-ort. din Sadu se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Tel. Român“.

Reflectanții la aceste posturi au a-și înainta cererile lor instruite în conformitate cu normele în vigoare oficiului protopresbiter al gr-ort. al tractului Sibiiu.

Fiecare din aceste posturi e împreunat cu un salar de 300 fl., lemnele necesarii de încălzit și cuartir în edificiul școlar.

Dela concurenți se așteaptă prezentarea lor, în vreo Duminecă sau sâmbătoare în biserică spre a-și documenta calificațiunea lor și în cântare.

Sadu, în 29 Iunie 1898.

Din sedința comitetului parochial, ținută în 29 Iunie 1898.

Ioan Popovici,
par. — preș.

Nr. 664—898

Văduț și aflat în ordine.

Sibiiu, 7 Iuliu 1898.

Ioan Papiu,
protopresb.

Nr. 265

[130] 2—3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor învățătoresci dela școlile elementare gr-ort. din comunele mai jos însemnate, în protopresbiteratul Sebeșului, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în ziarul „Telegraful român“.

1. Rehaș, două posturi, cu salar anual câte de 300 fl., cuartir, grădină și 1 stăngin lemne de foc.

2. Pianul-de-sus, cu salar anual de 300 fl. cuartir și lemne de foc.

3. Căcova cu salar anual de 300 fl., și anume 200 fl. din cassa bisericeii și 100 fl. ajutor dela stat, — cuartir și lemne pentru foc.

4. Răchita, cu salar anual de 300 fl. cuartir și lemne de foc.

5. Petrifalău, cu salar anual de 300 fl., cuartir și lemne de foc

Învățătorii, cari vor ocupa posturile acestea, sunt datori a ține Dumineca și sâmbătore în biserică, spre a-și arăta desteritatea în cântări — și până la termenul prefapt a-și înainta cererile, instruite conform normelor din vigoare subsemnatului oficiu protopresbiter.

În conțelegere cu comitetele parochiale respective.

Sebeș, 9 Iuliu 898.

Oficiul protopresbiter al Sebeșului.

Sergiu Medean,
protopresbiter.

Nr. 3259—1898

[126] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de notar comunal, devenit vacant în comuna Poiana, comitatul Sibiiu, cercul Mercurea, se escrie prin acesta concurs.

Emolumentele sunt:

1. Salar anual . . . 1200 corone.
2. Paușal de călătorie 160 „
3. Locuință naturală.
4. 60° lemne de foc, din care se încălzește și cancelaria comunală.

5. Taxele stabilite pentru lucrările private.

Concurenții la postul acesta sunt provocați să înainteze rugărilor instruite în sensul §-lui 6. I. 1883 și §. 73 XXII. 1886 până în 25 August a. c. la subscrișul.

Mercurea, în 31 Iulie 1898.

Pretorele cercual suprem:

Mangesius.

[125] 3—3

Publicațiune.

Pentru *liferarea* de:

1. **Pâne de grâu curat;**
2. **Franzele** (jimele) făcute din făină de grâu curat cu lapte;
3. **Făină de grâu curat** Nr. 2 și 3;

4. **Carne de vită;**
5. **Carne de vițel;**
6. **Carne de oie;**
7. **Carne de porc și**
8. **Unsore de porc,**

tote de prima calitate, pentru alimentarea alor 180—190 elevi dela Seminarul archidiececan teol. ped. gr-ort. rom. „Andreian“ din Sibiiu în anul școlar 1898/9.

Doritorii de a reflecta la careva din aceste pozițiuni, să-și înainteze **oferțele în scris, prezentându-le în persoană la subscrișul până la 16/28 August a. c.**, unde vor afla mai deaprope și condițiunile speciale pentru încheierea contractelor, precum și eventuale alte informațiuni.

Tot în acest termen se pot înainta **oferte în scris și pentru resturile de mâncare** nefolosibile rămase dela mese și culină.

Sibiiu, 16/28 Iuliu 1898.

Gavril Hango,
presbiter, econom seminarial.